

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobce: **T. L. H.**, narozen X
státní příslušník Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem
sídlem Na Pankráci 1618/30, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MV-74104-4/SO-2024 ze dne 26. 6. 2024

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 26. 6. 2024, č. j. MV-74104-4/SO-2024, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 4. 2024, č. j. OAM-25404-43/ZM-2023, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 200 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 23. 4. 2024 Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, podle § 46 odst. 6 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zamítlo žalobcovu žádost o vydání zaměstnanecké karty, neboť jeho pobyt na území není v zájmu České republiky. Žalobcovu odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 6. 2024 zamítl.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné, nesprávné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Uvedl, že správní orgán jej nemůže sankcionovat za výkon jeho práv a oprávněných zájmů, když podání žádosti o zaměstnaneckou kartu na území České republiky mu § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců explicitně umožňuje. Žádost o zaměstnaneckou kartu jako nový účel pobytu na území podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podal v souladu s podmínkami obsaženými v § 42g odst. 5 citovaného zákona. Učinil tak v době, kdy pobýval na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem studia. Dodal, že žalovaný jeho žádost akceptoval a nenamítal, že by k jejímu podání nebyl oprávněn. Podle žalobce je z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé, že minimálně před podáním žádosti a v době jejího podání plnil účel pobytu s poměrně dobrými studijními výsledky. Konstatoval, že v jeho případě se nejednalo o zneužití institutu studia pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Závěry žalovaného označil žalobce za zavádějící, paušální, přepjaté, formulářovité a nereflektující provedené dokazování a skutečnosti, které vyšly najevo z listinných důkazů. Měl za to, že žalovaný hodnotil důkazy tendenčně v jeho neprospěch a v rozporu s § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
3. Žalobce dále podotkl, že podáním své žádosti vymezil předmět řízení, kterým se měl žalovaný primárně zabývat. Měl tedy zkoumat, zda splňuje podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu – zaměstnanecké karty – a zda doložil listinné náležitosti. Meritem jeho žádosti se však žalovaný vůbec nezabýval.
4. Část odůvodnění napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný poukazoval na migrační kvóty k podání žádosti, je podle žalobce nepřezkoumatelná a v rozporu s úmyslem zákonodárce. Žalovaný totiž nezmínil, že zavedení kvót bylo navrhováno pouze vůči cizincům podávajícím žádosti ze zahraničí a že ve vztahu k cizincům, kteří na území České republiky již pobývají za jinými účely, není zapotřebí kvóty uplatňovat. K tomu odkázal na stranu 48 důvodové zprávy k novele zákona o pobytu cizinců, kterou byly zavedeny migrační kvóty a zdůraznila zásadu legitimního očekávání.
5. Žalobce konstatoval, že podal prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, která mu byla schválena. Namítl, že závěr žalovaného, podle něhož se dopustil obcházení zákona v případě prvotní žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia, je v hrubém rozporu s § 53 odst. 3 správního řádu, neboť se jednalo o zcela jiný druh žádosti. Rovněž popřel, že by nenaplnil deklarovaný účel pobytu, neboť byl účastníkem kurzu anglického jazyka na České zemědělské univerzitě v Praze a složil závěrečnou zkoušku. V této souvislosti poznamenal, že pojem nenaplnění deklarovaného účelu pobytu zákon o pobytu cizinců nezná ani jej nedefinuje.
6. Dále žalobce v žalobě poukázal na jiná správní řízení o žádostech, ve kterých by eventuálně kvóty mohly být uplatňovány, ale uplatňovány nejsou. V těchto případech se jednalo o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu – zaměstnanecké karty na nekvalifikované pracovní pozice podané státními občany Vietnamu, přičemž ve všech

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

případech bylo žádostem vyhověno. Poznamenal, že přístup žalovaného je nejen v rozporu se zájmem a úmyslem zákonodárce, ale i v hrubém rozporu s jeho aplikační praxí. Poznamenal, že identickým druhům žádostí se shodnými skutkovými okolnostmi správní orgány vyhovovaly zhruba do konce dubna roku 2023, až poté došlo k aplikaci § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

7. Žalobce nesouhlasil se závěrem správního orgánu prvního stupně o tom, že lze důvodně pochybovat o tom, že účelem a cílem jeho pobytu bylo studium. Připomněl povinnost správního orgánu prověřovat opravdovost předkládaných dokladů a konstatoval, že důvodem pro nevyhovění žádosti je i skutečnost, že se nepodaří ověřit pravdivost údajů uvedených v žádosti. Nicméně naplnění takové skutkové podstaty nebylo v řízení zjištěno. Žalobce rovněž vyjádřil nesouhlas se závěrem správního orgánu prvního stupně ohledně posuzování výše mzdy.
8. Podle žalobce ze spisového materiálu ani z provedeného dokazování nevyplývá nic, z čeho by bylo možné dovodit naplnění skutkové podstaty § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, tedy že jeho pobyt není v zájmu České republiky. Měl tedy za to, že napadené rozhodnutí je minimálně z tohoto důvodu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. K tomuto žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 1 Azs 2/2019-54, a dodal, že není možné s odkazem na usnesení vlády ze dne 18. 7. 2018 č. 474 dovozovat, že pobyt žalobce na území není v zájmu České republiky a výhradně na tomto základě aplikovat § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí je podle žalobce nepřezkoumatelné také v otázce negativního dopadu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Při přezkoumávání této otázky se správní orgán omezil na zcela obecná konstatování a neověřoval skutečné a reálné zázemí žalobce pro zjištění celkové přiměřenosti rozhodnutí.
9. Poznamenal, že na území České republiky již pobývá v rámci dlouhodobého pobytu za účelem studia a z tohoto titulu má volný přístup na trh práce podle § 98 písm. j) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. Je tak nejen nelogické, ale také nepřipustné, aby správní orgán jej sankcionoval za to, že vykonává práva a oprávněné zájmy, když navíc velmi pravděpodobně mohl a byl činný na trhu práce před podáním žádosti. Přijetím argumentace správního orgánu by došlo k nepřipustné diferenciaci mezi jednotlivými druhy povolení k pobytu, přičemž faktický pobyt cizince na území stále zůstává identický. Dodal, že uvedený závěr by zcela popíral institut změny povolení k pobytu podle § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Postup správního orgánu prvního stupně je podle žalobce v rozporu s § 2 odst. 1, 2, 4 a § 7 odst. 1 správního řádu. Rovněž došlo k nepřipustné diskriminaci na základě národnostního původu.
10. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce nebyl sankcionován za výkon svých práv. Na základě jeho žádosti podané na zastupitelském úřadu v Hanoji mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem studia a nic mu nebránilo tento účel plnit i nadále. Podle žalovaného nelze v případě stanovených kvót pro ekonomickou migraci ignorovat záměr vlády omezit příliv nekvalifikovaných pracovníků a akceptovat postup žalobce i dalších osob, které jednaly stejně a krátce po příjezdu na území

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

podaly žádost o změnu účelu pobytu. Konstatoval, že pobyt žalobce nebyl nežádoucí od počátku, ale stal se nežádoucím až poté, kdy projevil svůj úmysl neplnit původně požadovaný účel pobytu, ale vykonávat zde nežádoucí nekvalifikovanou práci.

12. K poukazu žalobce na nepřipustnou diferenciaci mezi jednotlivými druhy povolení žalovaný uvedl, že tato diferenciaci vyplývá jak ze zákona, tak především z účelu pobytu na území. Pokud byly nařízením vlády č. 220/2019 Sb. v souladu se zmocněním stanoveny maximální počty žádostí o pobytová oprávnění za účelem podnikání, zaměstnání a investování, podle žalovaného byl tento postup v souladu se zákonem. Poznamenal, že odůvodněné změny účelu pobytu jsou běžně povolovány. Žalobce však náhlou změnu pobytu ničím neodůvodnil. Žalovaný dále podotkl, že v případě žádosti o vydání zaměstnanecké karty zákon nepředpokládá posuzování přiměřenosti dopadů zamítavého rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
13. Žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2022, č. j. 4 Azs 14/2022-34, podle kterého je odlišné zacházení s občany různých států ve věcech práva přístupu na pracovní trh v právním řádu běžné a vyplývá ze smluvních a jiných vztahů domovských států cizinců s Českou republikou.
14. Konstatoval, že žalobce v současné době pobývá na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ostatní – studijní aktivity, které nejsou studiem podle § 64 zákona o pobytu cizinců, a na území České republiky tedy může nadále pobývat.
15. Podle žalovaného byly v daném případě splněny veškeré podmínky pro zamítnutí žádosti o vydání zaměstnanecké karty a napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci, bylo dostatečně a řádně odůvodněno a bylo v souladu s platnými právními předpisy. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Další podání žalobce

16. V replice ze dne 24. 7. 2024 žalobce opětovně poukázal na znění důvodové zprávy k novele zákona o pobytu cizinců, kterou byly zavedeny migrační kvóty k podání žádosti prostřednictvím zastupitelských úřadů České republiky. V případě, že žalovaný dospěl k závěru, že účel pobytu neplnil, mělo mu být pobytové oprávnění zrušeno. Za nelogický a nesouladný se zákonem označil žalobce závěr žalovaného, podle kterého může na území České republiky studovat a využívat volného přístupu na trh práce podle § 98 písm. j) zákona o zaměstnanosti a přivydělat si. Pokud však na stejnou pracovní pozici podá žádost o zaměstnaneckou kartu, tak se jeho pobyt stane nikoli v zájmu České republiky.
17. Podáním ze dne 11. 10. 2024 žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 Azs 158/2024-37, který se týkal totožného případu. Nejvyšší správní soud v tomto případě konstatoval, že konstrukce zvolená zákonodárcem vylučuje, aby se ekonomicko-bezpečnostní zájem České republiky promítl do posuzování žádostí podaných přímo z České republiky způsobem, jak to učinil žalovaný, neboť kvóty byly zavedeny pouze pro žádosti o zaměstnaneckou kartu podané na zastupitelském úřadu v Hanoji, nikoli v České republice, kde toto omezení neplatí.

Další vyjádření žalovaného

18. V podání ze dne 22. 10. 2024 žalovaný nesouhlasil s rozsudky Nejvyššího správního soudu vydanými ve věcech sp. zn. 1 Azs 158/2024 a 5 Azs 149/2024, které se týkaly neudělení zaměstnanecké karty státní příslušníkům Vietnamu z důvodu, že jejich pobyt není v zájmu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

České republiky. Dodal, že v jiných obdobných případech řešených Nejvyšším správním soudem (vedených pod sp. zn. 6 Azs 157/2024, 8 Azs 84/2024 a 10 Azs 172/2024) podal žádosti o postoupení věci k rozšířenému senátu. Zároveň požádal zdejší soud, aby vyčkal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve výše uvedených řízeních. Žalovaný dále poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2024, č. j. 41 A 23/2024-28, který žalobu v obdobné věci zamítl a odmítl závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem ve zrušujících rozsudcích.

Posouzení věci soudem

19. Žaloba je důvodná.
20. Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů, kterou žalobce spatřoval v tom, že se žalovaný nezabýval předmětem jeho žádosti, dostatečně nevysvětlil své závěry týkající se migračních kvót a nedostatečně posoudil též dopad napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
21. Soud shledal, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval naplněním neurčitého právního pojmu zájem České republiky podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Konstatoval, že Česká republika v nařízení vlády č. 220/2019 Sb., o maximálním počtu žádostí o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, žádostí o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem investování a žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze podat na zastupitelském úřadu, (dále jen „nařízení vlády č. 220/2019 Sb.“) vyjádřila zájem na omezení nekvalifikované ekonomické migrace z Vietnamu. Žalobce jednal v rozporu s tímto zájmem, protože požádal o zaměstnaneckou kartu na nekvalifikovanou pracovní pozici pomocného kuchaře. Žalovaný své závěry srozumitelně odůvodnil na stranách 5 až 7 napadeného rozhodnutí, odkázal na rozhodnou judikaturu a dostatečně podrobně se vypořádal s odvolacími námitkami. O přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí vypovídá také postup samotného žalobce, který v žalobě zpochybňuje konkrétní závěry žalovaného.
22. K posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí toliko uvedl, že důsledkem neudělení zaměstnanecké karty není povinnost žalobce opustit území, a tudíž nemůže být shledán jakýkoli dopad do jeho rodinného a soukromého života. Toto stručné konstatování žalovaného však nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Zákon o pobytu cizinců v daném případě posouzení dopadu do soukromého a rodinného života cizince výslovně nevyžaduje. Z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a příslušné judikatury plyne, že správní orgány jsou povinny posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince i v případech, kdy to zákon o pobytu cizinců výslovně neukládá, avšak tato povinnost je nedílně spojena s tím, že žalobce v řízení otázku nepřiměřenosti nadnese a rozhodné skutečnosti tvrdí a doloží (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39). V nyní řešené věci soud ze správního spisu nezjistil, že by žalobce během správního řízení namítal konkrétní skutkové okolnosti svědčící o nepřiměřenosti dopadu do jeho soukromého a rodinného života (žalobce pobýval na území od října 2022 za účelem jazykového studia) a žádné konkrétní skutečnosti netvrdil, natož aby je doložil, a to ani v žalobě. Napadené rozhodnutí rovněž typově představuje méně závažný zásah do práv jednotlivce než např. rozhodnutí o zrušení bytového oprávnění či vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 433/2017-29, odst. 18). Soud proto neshledal, že by neprovedení posouzení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

priměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce způsobilo nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

23. V této souvislosti zdejší soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že „z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů ...“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu však zároveň po odvolacím orgánu nelze požadovat, aby se vyslovil ke každé větě uvedené v odvolání; plně postačí, pokud z jeho rozhodnutí bude zřejmé, na základě jakých skutečností rozhodoval a jakými úvahami se řídil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007-100). Těmto požadavkům žalovaný v nyní řešené věci dostal, neboť z jeho rozhodnutí je zřejmé, z jakých zjištění vycházel a jak o nich uvažil. Podle názoru soudu je rovněž třeba zohlednit, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám, kdy pro chybějící důvody či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64); taková situace však v nyní řešené věci nenastala. Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností netrpí. Výhrady žalobce podle názoru soudu představují nesouhlas s věcnými závěry žalovaného, jimiž se soud bude zabývat níže.
24. Žalobce dále namítal, že bylo rozhodnuto v rozporu se zásadou legitimního očekávání, neboť žalovaný rozhodl odlišně od jiných případů cizinců, v nichž nastaly stejné rozhodné skutečnosti jako v případě žalobce. K tomuto žalobce poukázal na několik sp. zn./č. j. rozhodnutí zastupitelských úřadů v Drážďanech a Tokiu. Uvedená rozhodnutí však soudu nedoložil, a tudíž soud nemohl posoudit, zda došlo k neodůvodněnému odchýlení se od ustálené praxe správních orgánů, tedy k porušení zásady legitimního očekávání ve vztahu k uváděným rozhodnutím.
25. Následně se soud zabýval souborem žalobních námitek, v jejichž rámci žalobce namítal nezákonnost zamítnutí jeho žádosti o vydání zaměstnanecké karty podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců z důvodu, že jeho pobyt na území nebyl v zájmu České republiky.
26. Soud předně konstatuje, že předmětem přezkumu v nyní řešené věci je rozhodnutí, jímž byla žalobci zamítnuta žádost o vydání zaměstnanecké karty s odůvodněním, že jeho pobyt na území není v zájmu České republiky. Již dříve bylo žalobci vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem absolvování přípravného jazykového kurzu organizovaného veřejnou vysokou školou ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy. Tuto žádost podal žalobce na zastupitelském úřadu České republiky v Hanoji, pobytové oprávnění mu bylo vydáno s platností od 31. 10. 2022 do 31. 8. 2023. Žalobce na území České republiky přicestoval dne 22. 10. 2022 a ještě před ukončením přípravného kurzu podal dne 6. 4. 2023 žádost o vydání zaměstnanecké karty na pracovní pozici pomocný kuchař, tedy na pozici, jež vyžaduje pouze minimální vzdělání.
27. Podle § 181b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců platí, že vláda nařízením stanoví maximální počet žádostí, které lze podat v rámci období 1 roku rozvrženého rovnoměrně na

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

jednotlivé kalendářní měsíce na příslušném zastupitelském úřadu, jde-li o žádosti o zaměstnaneckou kartu.

28. Z § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 220/2019 Sb. plyne, že *maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu, které lze v rámci období 1 roku podat na zastupitelském úřadu, je uveden ve sloupci 2 přílohy č. 2 k tomuto nařízení.* Podle § 2 odst. 2 téhož nařízení vlády *v případě zastupitelského úřadu neuvedeného v příloze č. 2 k tomuto nařízení lze žádosti o zaměstnaneckou kartu podávat bez omezení.*
29. Podle § 42g odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců platí, že *v průběhu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem může cizinec žádost o vydání zaměstnanecké karty podat ministerstvu.*
30. Z § 46 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců vyplývá, že pro zaměstnaneckou kartu platí obdobně odstavce 1 věta druhá a § 55 odst. 1, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Ministerstvo zaměstnaneckou kartu nevydává z důvodů uvedených v § 56, s výjimkou důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. f). Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců platí, že *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*
31. Soud připomíná, že zájem České republiky uvedený v § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců je neurčitým právním pojmem, protože jeho obsah není na první pohled zřejmý. Předně je tedy nutné vyložit, co se zájmem České republiky rozumí, a teprve poté lze posoudit, zdali pobyt žalobce na území tomuto zájmu odporuje. Při výkladu je zapotřebí zohlednit celkový smysl § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, jakož i okolnosti jeho vzniku (přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS).
32. Ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců bylo do zákona o pobytu cizinců včleněno zákonem č. 428/2005 Sb. s účinností od 26. 4. 2005. V původním znění zakazovalo udělit dlouhodobé vízum, pokud pobyt cizince na území nebyl v zahraničněpolitickém zájmu České republiky nebo byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území. Zákon č. 427/2010 Sb. z tohoto ustanovení vypustil slovo „zahraničněpolitickém“. Důvodová zpráva k této změně uvádí: „*Ustanovení řeší důvody neudělení víza. Stávající právní úprava umožňuje vízum neudělit mimo jiné z důvodu zahraničně politického zájmu České republiky. Cílem návrhu je výslovně zakotvit možnost neudělení dlouhodobého víza nejen z hlediska zahraničně politického, ale i v dalších situacích, které nejsou v souladu se zájmy České republiky.*“ To znamená, že zájem České republiky není výhradně zahraničněpolitický; připouští také jiné zájmy, např. na bezpečnosti státu a jeho obyvatel, na získání kvalifikované pracovní síly atd. Přitom platí, že zájem státu musí být transparentním způsobem projeven navenek.
33. Vláda České republiky využila zákonného zmocnění v § 181b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a pomocí nařízení vlády č. 220/2019 Sb. stanovila maximální počet žádostí, které lze podat v rámci období jednoho roku rozvrženého rovnoměrně na jednotlivé kalendářní měsíce mimo jiné na zastupitelském úřadu v Hanoji. Podle přílohy č. 2 tohoto nařízení jde nanejvýš o 200 žádostí, z nichž všechny musí být podány v Programu klíčový a vědecký personál. Z důvodové zprávy k nařízení vlády č. 220/2019 Sb. vyplývá, že kvóty jsou stanoveny též s přihlédnutím k bezpečnostním rizikům spojeným s migrací z Vietnamu.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Česká republika má tedy ekonomicko-bezpečnostní zájem na tom, aby na její území přicházely z Vietnamu za účelem zaměstnání pouze osoby způsobilé zastávat pracovní pozice vyžadující vysokou kvalifikaci podle konkrétního programu. Pokud cizinec v Hanoji nepožádá o zaměstnaneckou kartu v rámci Programu klíčový a vědecký personál, žalovaný jeho žádosti nevyhoví pro rozpor se zájmem České republiky podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Je však otázkou, zda lze takto postupovat v případě žádosti o pobytové oprávnění podané přímo v České republice, což je případ žalobce.

34. Touto problematikou se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, který např. v rozsudku ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 Azs 158/2024-37, konstatoval, že „*konstrukce zvolená zákonodárcem vylučuje, aby ekonomicko-bezpečnostní zájem ČR se promítl do posuzování žádostí podaných přímo z ČR způsobem, jak to učinila žalovaná a aproboval krajský soud. Ustanovení § 1 odst. 2 a ve spojení s přílohou č. 2 nařízení vlády č. 220/2019 Sb. totiž výslovně zavádí kvóty pouze pro žádosti o zaměstnaneckou kartu podané na zastupitelském úřadu v Hanoji, nikoli v ČR, kde toto omezení neplatí. Tento výklad odpovídá smyslu a účelu kvót (zabránění, aby zaměstnaneckou kartu získali žadatelé žádající z Vietnamu nesplňující potřebný stupeň kvalifikace). Vázanost kvót na žádosti o pobytové oprávnění podané v zahraničí ostatně potvrdil sám zákonodárce v důvodové zprávě k novele zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 176/2019 Sb., který vládu výslovně zmocnil k přijetí nařízení č. 220/2019 Sb.: ‚Zavedení kvót je navrhováno pouze vůči cizincům žádajícím ze zahraničí o vstup na území České republiky. Ve vztahu k cizincům, kteří již na území České republiky pobývají za jinými (neekonomickými) účely, a chtějí svůj účel pobytu změnit na výdělečný, není zapotřebí kvóty uplatňovat.‘ Ostatně z § 45 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že cizinec může požádat o změnu účelu pobytu, přičemž v případě zaměstnanecké karty lze tuto žádost podat dle § 42g odst. 5 věty druhé přímo ministerstvu (o čemž ostatně není sporu)“.*
35. Soud se závěry shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ztotožňuje a připomíná, že žalobce pobýval na území České republiky na základě dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem studia a chtěl tento účel změnit na výdělečný postupem podle § 42g odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců. Kvóty stanovené pro žádosti podané na zastupitelském úřadu v Hanoji se na něj tedy nevztahovaly, neboť žádost o zaměstnaneckou kartu nepodal na zastupitelském úřadu v Hanoji, nýbrž přímo v České republice. Správní orgány tedy zamítly žádost žalobce podanou v České republice nezákonně s odkazem na ekonomicko-bezpečnostní zájem České republiky vyjádřený kvótami pro zastupitelský úřad v Hanoji. Rozhodnutí správních orgánů jsou proto nezákonná.
36. Soud se dále zabýval námitkou žalobce, že již existuje pravomocné rozhodnutí o tom, že žalobce splnil podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia, a proto je v hrubém rozporu s § 53 odst. 3 správního řádu, že v rámci odlišného řízení o žádosti o zaměstnaneckou kartu bylo seznáno, že se žalobce dopustil obcházení zákona v případě prvotní žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem studia.
37. Uvedeného obcházení zákona se žalobce měl dopustit tím, že na území přicestoval za účelem jazykového studia a na území posléze podal žádost o změnu účelu pobytu na zaměstnaneckou kartu, čímž se vyhnul množstevním kvótám na zastupitelském úřadě v Hanoji pro žádosti o pobytová oprávnění za výdělečným účelem.
38. Soud připomíná, že žalovaný na straně 8 napadeného rozhodnutí uvedl, že „*námítky účastníka řízení ohledně obcházení zákona považuje Komise za irrelevantní, protože se netýkají daného řízení*“. Žalovaný zjevně použil případné obcházení zákona toliko jako podpůrný

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

argument pro rozšíření rozsahu zájmu České republiky na žádost podanou žalobcem v České republice. Soud však zdůrazňuje, že rozsah zájmu České republiky, zcela konkrétně vyjádřeného souslovím „*maximální počet žádostí o zaměstnaneckou kartu na zastupitelském úřadu v Hanoji*“, nelze tímto způsobem analogicky rozšiřovat na žádosti podané kdekoli státním příslušníkem Vietnamu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 Azs 158/2024 37). Zákodárce mohl kvóty pro žádosti o zaměstnaneckou kartu spojit se státní příslušností (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Místo toho je však spojil se zastupitelským úřadem. Žalovaný tedy pochybil, pokud rozsah zájmu České republiky vyjádřený kvótou na počet žádostí podaných na zastupitelském úřadu v Hanoji rozšířil na žádost podanou žalobcem na území České republiky.

39. K žalobcovu argumentu, že se v jeho případě nejednalo o zneužití institutu studia pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, soud dodává, že zneužití dlouhodobého víza k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza (zde studium), představuje samostatný důvod pro nevydání zaměstnanecké karty podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, o který žalovaný však napadené rozhodnutí neopřel, ani jej detailněji neprokazoval. Tato otázka tak není pro nyní řešenou věc relevantní.
40. S ohledem na uvedené soud považoval za nadbytečné, a tedy v rozporu se zásadou procesní ekonomie, vypořádávat žalobní námitku týkající se zejména výkonu nekvalifikované práce za mzdu jen nepatrně se pohybující nad hranicí základní sazby měsíční minimální mzdy.
41. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil rovněž rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť je zatíženo stejnou nezákonností jako napadené rozhodnutí žalovaného. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán vysloveným právním názorem soudu.
42. K žádosti žalovaného o přerušení řízení soud uvádí, že neshledal důvod k přerušení řízení, neboť se plně ztotožňuje se závěry obsaženými v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2024, č. j. 1 Azs 158/2024-37, které nebyly dosud překonány. Ve většině případů, na které poukazoval žalovaný, již Nejvyšší správní soud rozhodl, a to tak, že zrušil rozsudky krajských soudů i rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud současně nevyhověl žádostem žalovaného o předložení věci rozšířenému senátu. K poukazu žalovaného na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 9. 2024, č. j. 41 A 23/2024-28, zdejší soud uvádí, že tento rozsudek byl společně s rozhodnutím žalovaného zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2025, č. j. 7 Azs 256/2024-43.
43. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 13 200 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění do 31. 12. 2024 (dále jen „AT“) [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT; podání žaloby a podání ze dne 11. 10. 2024 – § 11 odst. 1 písm. d) AT], z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

1 a 4 AT]. Náhradu nákladů řízení spojených s podáním ze dne 24. 7. 2024 soud žalobci nepřiznal, neboť toto podání neobsahovalo žádnou novou relevantní argumentaci, a proto nepředstavovalo důvodně vynaložené náklady řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 1. srpna 2025

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.